

Vihreät nuoret

Yhteiskuntaa eteenpäin vievä opiskelijaliike

Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liiton edustajistovaalilinjapaperi 2023

Hyväksytty liittohallituksen kokouksessa 26.9.2023

Edustajistovaaleissa päätetään opiskelija- ja ylioppilaskuntien suunnasta. Vihreät opiskelijat haluavat rakentaa aktiivista opiskelijaliikettä, joka toimii keskeisessä roolissa ilmasto- ja ympäristöpositiivisen yhteiskunnan rakentajana, opiskelijoiden toimeentulon ja hyvinvoinnin parantajana sekä nykyisten että myös tulevien opiskelijoiden edunvalvojana. Tavoitteenamme on vaikuttava opiskelijaliike, joka vaikuttaa laajasti yhteiskunnassa niin paikallisesti, alueellisesti kuin valtakunnallisesti.

Maksuton koulutus, sivistys ja tutkimus ovat vihreille opiskelijoille itseisarvo. Kenenkään opintopolku ei saa katketa terveydellisiin, taloudellisiin tai kielellisiin ongelmiin eikä tilojen puutteelliseen esteettömyyteen. Tässä opiskelija- ja ylioppilaskunnat toimivat merkittävässä roolissa vallankäyttäjinä ja edunvalvojina.

Vihreät opiskelijat näkevät opiskeluajan arvokkaana ja tärkeänä osana elämää lyhyen välivaiheen sijaan ja tunnistavat moninaiset tavat olla opiskelija. Haluamme tukea elävää opiskelijakulttuuria, jossa jokainen opiskelija tuntee olonsa turvalliseksi ja tervetulleeksi ominaisuuksistaan riippumatta. Vihreä opiskelijaliike toimii antirasististen ja feminististen periaatteiden mukaisesti varmistaakseen opiskelijaelämän, jossa ketään ei syrjitä. Korkeakoulujen, yhdessä muun yhteiskunnan kanssa, tulee ajaa feministisiä ja antirasistisiä tavoitteita.

Tiivistelmä:

- Opiskelijaliikkeen tulee kaikessa toiminnassaan edistää ilmasto- ja ympäristöpositiivisuutta.
- Kannustetaan opiskelijayhteisöjä ja korkeakouluja kartoittamaan oma hiili- ja ympäristöjalanjälkensä ja tekemään suunnitelma sen pienentämiseksi.
- YTHS:n rahoitus on nostettava kestäväälle tasolle opiskelijoiden maksutaakkaa kasvattamatta.
- Tarjotaan kattavasti ohjaus- ja tukipalveluita opintojen sujuvoittamiseksi sekä jaksamisen tueksi.
- Edistetään opiskelijakulttuurin muutosta kohti saavutettavampaan ja erilaiset opiskelijat paremmin huomioon ottavaan suuntaa.
- Vähennetään opintotuen lainapainotteisuutta ja kehitetään koko sosiaaliturvajärjestelmää kohti perustuloa.
- Tehdään opintotukeen vähintään 100€ tasokorotus ja poistetaan opintopistevaatimus sekä opintotuen porrastus.

- 39 • Opiskelija-asuntojen saatavuutta tulee parantaa lisäämällä rahoitusta uusien kohteiden
40 rakentamiseen.
- 41 • Maksuttomat tutkinnot ja materiaalit ovat saavutettavan koulutuksen kulmakivi.
- 42 • Korkeakoulujen aloituspaikkoja on lisättävä ja ne on rahoitettava täysimääräisesti.
- 43 • EU ja ETA-alueen ulkopuolisten opiskelijoiden lukukausimaksuista on luovuttava
- 44 • Taataan jokaiselle suomalaisissa korkeakouluissa tutkinnon suorittaneille pysyvä
45 oleskelulupa.

46 **Opiskelijaliike aktiivisena toimijana**

47 **Opiskelijaliike ilmasto- ja ympäristöpositiivisen yhteiskunnan rakentajana**

48 Opiskelija- ja ylioppilaskunnat ovat keskeisiä toimijoita ympäristökriisin ratkaisijoina.
49 Opiskelijaliikkeen tulee kaikessa toiminnassaan edistää ilmasto- ja ympäristöpositiivisuutta,
50 kirittää muita toimijoita sekä varmistaa oman toimintansa kestävyys. Kannustetaan
51 opiskelijayhteisöjä ja korkeakouluja kartoittamaan oma hiili- ja ympäristöjalanjälkensä, ja
52 tekemään suunnitelman niiden pienentämiseksi. Otetaan käyttöön opiskelijaliikkeen yhteinen
53 standardoitu hiili- ja ympäristöjalanjäljen mittauskaava laadun varmistamiseksi. Vähennetään
54 tapahtumien ympäristökuormitusta ja kannustetaan myös opiskelija- ja ylioppilaskuntien alaisia
55 järjestöjä ekologisesti kestävään toimintaan. Varmistetaan, että opiskelija- ja ylioppilaskuntien
56 sekä korkeakoulujen sijoitukset noudattavat korkeita ESG-kriteerejä. Tarjotaan jatkossa
57 opiskelijaravintoloissa yhä kattavammin ravintosuositusten mukaista vegaaniruokaa.

58 **Automaatiojäsenyys turvaa opiskelijoiden vaikutusmahdollisuudet**

59 Yliopisto-opiskelijoiden vaikutusmahdollisuudet päätöksentekoon niin oman yliopistonsa sisällä
60 kuin laajemmin yhteiskunnassa tulee turvata säilyttämällä ylioppilaskuntien automaatiojäsenyys.
61 Opiskelijakuntien vaikutusmahdollisuudet taataan parhaiten turvaamalla opiskelijakuntien
62 julkinen rahoitus.

63
64 Opiskelijoiden osallistuminen korkeakoulun päätöksentekoon on oltava saavutettavaa kaikille
65 yhteisön jäsenille. Panostetaan aktiiviseen monikieliseen viestintään, tuodaan yliopistojen
66 monijäsenisiin toimielimiin tasakolmikantainen edustus kaikista yhteisöryhmistä ja varmistetaan
67 opiskelijaedustus kaikilla ammattikorkeakoulun hallinnon tasoilla. Kannustetaan opiskelijoita
68 toimimaan osana päätöksentekoa tarjoamalla luottamustoimista ja järjestötoiminnasta
69 opintopisteitä, sekä kokouspalkkioita hallinnon opiskelijaedustajina toimiville.

70
71 Opiskelija- ja ylioppilaskunnat turvaavat elävän ja laaja-alaisen opiskelijakulttuurin jäsenilleen
72 tarjoamalla monipuolisia palveluita kuten tiloja sekä rahoitusta jäsenyhdistystensä toimintaan.

73 **Opiskelijoiden ja planeetan hyvinvointia tukeva liikkuminen**

74 Pyöräilyn, kävelyn ja joukkoliikenteen tulee olla opiskelijoiden ensisijaisia liikkumismuotoja.
75 Kannustetaan pyöräilyyn lisäämällä sille tarkoitettuja kaistoja, ja edistetään kävelyä pitämällä
76 huolta jalkakäytävien viihtyvyydestä, esteettömyydestä ja turvallisuudesta. Joukkoliikenteestä
77 tulee saada reilu opiskelija-alennus eikä sitä pidä sitoa asuin- tai opiskelupaikkakuntaan.
78 Joukkoliikenteen vuorovälit tulee pitää tiiviinä. Mahdollistetaan lähtökohtaisesti auton
79 liikkuminen kampusalueilla ja niiden lähiympäristössä.

80 **Opiskelijoiden hyvinvointi ja toimeentulo**

81 **Ennaltaehkäisevät matalan kynnyksen palvelut opiskelijoiden hyvinvoinnin turvana**

82 Opiskelijoiden hyvinvointia ja mielenterveyttä tulee tukea kaikin mahdollisin keinoin. Kattavat
83 matalan kynnyksen palvelut tulee taata jokaiselle korkeakouluopiskelijalle ympäri Suomen.
84 YTHS:n rahoitus on nostettava kestäväälle tasolle opiskelijoiden maksutaakkaa kasvattamatta.
85 Nopealla aikavälillä YTHS:n on huolehdittava pitkään jonossa olleiden opiskelijoiden hoitoon
86 pääsystä osoittamalla jonojen purkuun tarkoitettua lisärahoitusta. Opiskelijat tulee ottaa
87 huomioon myös hyvinvointialueiden alennetuissa maksuluokissa.

88

89 Tarjotaan opiskelijoille kattavasti ohjaus- ja tukipalveluita kuten opintopsykologeja, kuraattoreita
90 ja opinto-ohjaajia opintojen sujuvoittamiseksi sekä jaksamisen tueksi. Säädetään
91 opintopsykologien vähimmäismääräksi yksi 2000 opiskelijaa kohden. Opiskelija - ja
92 ylioppilaskuntien tulee aktiivisesti viestiä oman alueensa nuorille ja opiskelijoille suunnatuista
93 mielenterveyspalveluista.

94 **Opiskelijakulttuuri on opiskelijan kantava voima**

95 Opiskelijakulttuuri tukee opiskelijoiden jaksamista ja tarjoaa mahdollisuuksia toteuttaa itseään.
96 Kannustetaan opiskelijakulttuuria ylläpitäviä järjestöjä ja muita tahoja edistämään
97 opiskelijakulttuurin muutosta kohti nykyaikaisempaa, saavutettavampaa ja moninaiset opiskelijat
98 paremmin huomioon ottavaa suuntaa. Luovutaan syrjivistä ja pilkkaavista perinteistä, jotka
99 aiheuttavat yksinäisyyden ja joukkoon kuulumattomuuden kokemuksia. Luodaan tilalle erilaisia
100 opiskelijoita yhdistäviä kokemuksia ja kulttuurillista yhteenkuuluvuutta uusilla perinteillä.

101

102 Opiskelijajärjestöjen tulee tarkastella perinteitään säännöllisin väliajoin, jotta ne kuvastaisivat
103 paremmin aikansa opiskelijoita ja opiskelijakulttuuria. Tunnustetaan yhä vahvemmin moninaiset
104 tavat viettää opiskelijaelämää. Panostetaan opiskelijakulttuurin monipuolisuuteen. Päihteiden
105 käytön ei tule olla edellytys osallistumiselle, eikä ilmapiiri saa olla siihen painostava.

106 **Opiskelijoiden taloudelliselle ahdingolle loppu**

107 Opiskelijoille tulee mahdollistaa täysipäiväinen opiskelu takaamalla riittävä toimeentulo.
108 Vähennetään opintotuen lainapainotteisuutta ja kehitetään sosiaaliturvajärjestelmää kohti
109 perustuloa. Akuutit keinot nykytilanteen parantamiseksi ovat opintorahan vähintään 100€
110 tasokorotusta, opintotukikuukausien lisääminen, marginalisoitujen opiskelijaryhmien tukeminen
111 ja opintotuen opintopistevaatimusten sekä porrastuksen poistaminen. Opintolainalle on
112 asetettava korkokatto. Tarjotaan jatkossakin kattavasti opiskelijaetuuksia koskien erityisesti
113 liikkumista ja kulttuuria. Korotetaan korkeakouluopiskelijoiden ateriatukea samassa suhteessa
114 yleisen hintakehityksen kanssa. Taataan myös jokaiselle korkeakouluopiskelijalle harjoittelutuki
115 ja maksetaan tehdystä työstä osaamistasoa vastaavaa palkkaa.

116 **Opiskelijoiden edullinen asuminen on turvattava**

117 Jokainen opiskelija tarvitsee itselleen kodin. Opiskelija-asunnot ovat merkittävä opiskelijoiden
118 tukimuoto markkinoita alhaisemman vuokrahinnan ansiosta. Kohtuuhintaisten opiskelija-
119 asuntojen saatavuutta tulee parantaa lisäämällä rahoitusta uusien kohteiden rakentamiseen sekä

120 vanhempien kiinteistöjen korjaamiseen. Rakennetaan uudiskohteita etenkin kampusten
121 läheisyyteen tai vähintään hyvien julkisen liikenteen kulkuyhteyksien päähän. Opiskelijoiden tulee
122 jatkossakin olla oikeutettuja yleiseen asumistukeen eikä asumistukea tule leikata. Opiskelija-
123 asuntojen myöntämisessä tulee siirtyä jonotusperiaatteesta yksilön tarpeet paremmin
124 huomioivaan käytäntöön.

125 **Korkeakoulutus jokaisen oikeutena**

126 **Korkeakoulutus kuuluu jokaiselle**

127 Korkeakoulutuksen tulee olla mahdollinen jokaiselle omasta taustasta riippumatta.
128 Korkeakoulujen aloituspaikkoja on lisättävä ja ne on rahoitettava täysimääräisesti.
129 Korkeakoulujen opiskelijavalintojen tulee perustua lähtökohtaisesti maksuttomiin, toisen asteen
130 opintomenestyksestä riippumattomiin valintaväyliin, kuten valintakokeisiin, soveltuvuuskokeisiin
131 tai näyttöreittivalintoihin. Ensikertalaisikiintiöstä tulee luopua opiskelijavalinnoissa.
132

133 Maksuttomat tutkinnot ja opiskelumateriaalit ovat saavutettavan koulutuksen kulmakivi.
134 Edistetään jatkuvaa oppimista tarjoamalla valmistuneille opiskelijoille mahdollisuus päivittää
135 osaamistaan maksuttomilla opintojaksoilla. Koulutuksen saavutettavuudesta on huolehdittava
136 opintojen aikana takaamalla mahdollisuus joustaviin opintoihin niin läsnä- kuin etäopetuksessa.
137 Varmistetaan opiskelutilojen, luentosalien kuin myös opiskelijatapahtumiin käytettävien tilojen
138 esteettömyys.

139
140 Hyödynnetään etäopetuksen luomaa mahdollisuutta toteuttaa verkkokursseja korkeakoulujen
141 välisessä yhteistyössä tarjoamalla opintojaksoja toisista korkeakouluista entistä enemmän.

142 **Rohkeasti kansainvälinen ja yhdenvertainen opiskelijaliike**

143 Kansainvälisyys ja kansainväliset opiskelijat ovat suomalaiselle korkeakoulutukselle itseisarvo.
144 Antirasistinen korkeakoulu edistää yhdenvertaisuutta myös laajemmin yhteiskunnassa.
145 Korkeakouluyhteisöissä tulee torjua suomalaisten ja kansainvälisten opiskelijoiden
146 kuplaantumista omiksi ryhmikseen. Kansainvälisillä opiskelijoilla tulee olla yhdenvertainen
147 mahdollisuus vaikuttaa korkeakoulunsa ja ylioppilaskuntansa tai opiskelijakuntansa hallinnossa
148 kaikilla tasoilla. Hallintoelinten esityslistat ja pöytäkirjat on saatava suomen ja ruotsin ohella
149 myös englanniksi. EU ja ETA-alueen ulkopuolisten opiskelijoiden lukukausimaksuista on
150 luovuttava välittömästi. Oleskelulupaprosessia tulee helpottaa. Oleskelulupa on myönnettävä
151 koko tutkinnon ajaksi ja varallisuusvaatimuksista on luovuttava.
152

153 Tuodaan kansainväliset opiskelijat YTHS:n palveluiden piiriin ja parannetaan kaupunkien ja
154 hyvinvointialueiden monikielistä viestintää. Tehdään englannista virallinen asiointikieli suomen ja
155 ruotsin rinnalle ja tuetaan kotimaisten kielten opiskelua elämän eri osa-alueilla. Taataan
156 jokaiselle suomalaisissa korkeakouluissa tutkinnon suorittaneille pysyvä oleskelulupa
157 valmistumisen jälkeen ja yhdenvertaistetaan kansainvälisten opiskelijoiden asumisen edellytyksiä
158 samalle viivalle suomalaisten opiskelijoiden kanssa.